

పీసీఓఎస్.. డేంజర్ బెల్స్!

పాలిసిస్టిక్ ఓవరీ సిండ్రోమ్ (పీసీఓఎస్).. ఇది హార్మోన్లకు సంబంధించిన ఓ వ్యాధి. అనారోగ్యకరమైన ఆహారపు అలవాట్లు, మారుతున్న జీవనశైలి.. అడవాళ్లను ఈ వ్యాధిబాలన పడేస్తున్నది. అందాశయాల పనితీరుకు అంతరాయం కలిగిస్తూ.. వారల్లో పునరుత్పత్తిని తీవ్రంగా ప్రభావితం చేస్తున్నది.

ప్రపంచ ఆరోగ్య సంస్థ అంచనాల ప్రకారం.. ప్రపంచవ్యాప్తంగా 8 శాతం నుంచి 13 శాతం మంది మహిళలను పీసీఓఎస్ ప్రభావితం చేస్తున్నది. ఇది మహిళల్లో వంద్యత్వానికి దారి తీస్తున్నది. వారి సాధారణ జీవితాలకు తీవ్ర అటంకం కలిగిస్తున్నది. ఇటీవలి కాలంలో యుక్త వయసులోనే పీసీఓఎస్ బారిన పడుతున్నవారి సంఖ్య పెరుగుతున్నది. సరైన సమయంలో గర్భిణి చికిత్స తీసుకోకపోతే.. వంద్యత్వం, టైప్ 2 మధుమేహంతోపాటు హృదయ సంబంధ సమస్యలకూ దారి తీస్తుందని ప్రపంచ ఆరోగ్య సంస్థ హెచ్చరిస్తున్నది. ముఖ్యంగా యువతుల్లో పీసీఓఎస్ ను ముందుగానే గుర్తించడం ద్వారా.. దాని తీవ్రమైన దుష్ప్రభావాలను నివారించడంతోపాటు భవిష్యత్తులో ఇబ్బంది పడకుండా చూసుకోవచ్చని చెబుతున్నది.

పీసీఓఎస్ లక్షణాలు
నెలసరి సమస్యలు : పీసీఓఎస్ ఉన్నట్లు సూచించే సాధారణ సంకేతాలలో ఒకటి.. క్రమరహిత నెలసరి. హార్మోన్ల అసమతుల్యత వల్ల ఈ సమస్య ఎదురవుతుంది. వీరియడ్స్ మధ్య వ్యత్యాసం తగ్గుతుంది లేదా పెరుగుతుంది. రక్తస్రావం ఎక్కువగా కావడం కూడా పీసీఓఎస్ లక్షణమే!
అవాంఛిత రోహాలు : పీసీఓఎస్ సమస్య ఉన్నవారి శరీరంలో ఆండ్రోజెన్ స్థాయిలు పెరుగుతాయి. ఫలితంగా వారి ముఖంపై అవాంఛిత రోహాలు అధికం అవుతాయి. మొటిమలు : హార్మోన్ల అసమతుల్యత.. మొటిమల సమస్యను కలిగిస్తుంది. దీని ఫలితంగా ముఖం, ఛాతీ ప్రాంతాల్లో మొటిమలు ఎక్కువగా కనిపిస్తాయి. బరువు : పీసీఓఎస్ ఉన్న మహిళలు.. పొత్తి కడుపు చుట్టూ బరువు పెరుగుతారు. తిండి ఎంత కంట్లో చేసినా.. బరువు తగ్గడం మాత్రం వారికి సవాల్ గానే మారుతుంది. చర్మం నల్లబడటం : చర్మం ఆరోగ్యంపైనా పీసీఓఎస్ ప్రభావం చూపుతుంది. ఈ సమస్యతో బాధపడే మహిళల్లో మెడ, గజ్జలు ఇతర పాదాలలో చర్మం నల్లగా మారుతుంది. కొందరిలో తల వెంట్రుకలు కూడా రాలిపోతాయి.

ముందుగా గుర్తిస్తే..

పీసీఓఎస్ సమస్యను ముందుగా గుర్తించడం.. తగిన జాగ్రత్తలు తీసుకోవడం వల్ల దీర్ఘకాలంలో ఆరోగ్య సమస్యల నుంచి బయటపడొచ్చు. వంద్యత్వాన్ని నివారించడంతోపాటు మధుమేహ సమస్యలు, గుండె జబ్బుల ప్రమాదం నుంచి గట్టెక్కవచ్చు. ఎండోమెట్రయల్ క్యాన్సర్, ఊబకాయ సమస్య నుంచి విముక్తి పొందవచ్చు. ఫలితంగా.. మానసిక ఆరోగ్యాన్ని పెంపొందించుకోవచ్చు.

పెరిఫెరల్ ఆర్టెరి డిసీజ్ (పీడీ) అనేది శరీరంలో వివిధ అవయవాల వైపు రక్త ప్రవాహాన్ని తగ్గించే పరిస్థితి. ముఖ్యంగా కాళ్లు, పాదాల్లో ఈ సమస్య తలెత్తుతుంది. మన కాళ్ల రక్త నాళాలు (ధమనులు) ఆక్సిజన్, పోషకాలతో సమృద్ధమైన రక్తాన్ని గుండె నుంచి భుజాలు, కాళ్లకు తీసుకువెళ్తాయి. పీడీ సమస్య తలెత్తినప్పుడు కాళ్ల ధమనుల్లో కొవ్వు పేరుకు పోతుంది. దీంతో రక్తం సాఫీగా ప్రసారం కాదు. ఇది కాలక్రమంలో ధమనులను ఇరుకుగా మారుస్తుంది. ఇలా కొవ్వు పేరుకుపోవడాన్ని ఆథెరోస్క్లెరోసిస్ అంటారు. ఇది సాధారణంగా వయసు పెరిగే తరుణంలో కనిపించే రక్త ప్రసారణకు సంబంధించిన సమస్య. నరల్లో అడ్డంకులు ఏర్పడటం వల్ల పెరిఫెరల్ ఆర్టెరి డిసీజ్ వస్తుంది. దీని వల్ల ఆయా అవయవాల్లో నొప్పి, శారీరక చలనం కష్టం కావడం, విపరీత పరిస్థితుల్లో కాలు తీసేయాల్సిన దుస్థితి కూడా పెరిఫెరల్ ఆర్టెరి డిసీజ్ తో సంభవిస్తుంది. పైగా పీడీ తొలిదశలోనే గుర్తించి తగిన చికిత్స తీసుకోవాలి. లేకుంటే గుండెపోటు, పక్కనాంత బాలనవడే ముప్పు పొంచి ఉంటుంది. ముఖ్యంగా డయాబెటిస్ రోగులు మరిమరి జాగ్రత్తగా ఉండాలి.

పాదాలకు పీడీ పీడీ

పీడీ ఉపయోగించారు. **అల్ట్రాసౌండ్:** డూప్లెక్స్ అల్ట్రాసౌండ్ అడ్డంకులను గుర్తించడంలో, రక్త ప్రవాహాన్ని విశ్లేషించడంలో దోహదపడుతుంది. **యాంటిబయోటిక్స్:** అడ్డంకులను కనిపెట్టడానికి డైను చేర్చడం ద్వారా స్నానింగ్ చేయడం. **చికిత్స ఎంపికలు** జీవనశైలిలో మార్పులు చేసుకోవడం ద్వారా పీడీ ముప్పును తగ్గించుకోవడానికి అవకాశం ఉంది. **పెరిఫెరల్ ఆర్టెరి డిసీజ్ గురించి అవగాహన కలిగి ఉండాలి. వ్యాధి తొలిదశలో ఉన్నప్పుడే జాగ్రత్తపడాలి. సంబంధిత వైద్యులను సంప్రదించి వ్యాధి నిర్ధారణ చేయించుకోవాలి. పీడీ లక్షణాలు నిర్ధారణ జరిగితే వైద్యుడి సలహా మేరకు జీవనశైలిలో మార్పులు చేసుకోవాలి. ఇప్పటికే పీడీ బాలనవడే.. రోగులు తమ పాదాలకు సరిగ్గా సరిపోయే పాదరక్షలు ధరించాలి. కాళ్లు, పాదాల ఆరోగ్యాన్ని కాపాడుకోవాలి. ఏమాత్రం నిర్లక్ష్యం చేయకూడదు. పాదాలను పరిశుభ్రంగా, మాయిశ్చర్యంగా ఉంచుకోవాలి. కాలిగోళ్లను స్నానం చేసిన తర్వాత మృదువైన ముద్దుగా ఉన్నప్పుడే కత్తిరించుకోవాలి. తరచుగా వైద్యులను సంప్రదించడం మాత్రం మర్చిపోవద్దు.**

విటమిన్ బి12 అందేదెలా?

హాల్ జిందగి. ఇటీవల చాలా మందిలో విటమిన్-బి12 లోపం కనిపిస్తున్నది. దీన్ని అధిగమించడానికి ఎలాంటి ఆహారం తీసుకోవాలి. శాకాహారుల్లో ఈ లోపం అధికంగా ఉండటానికి కారణం ఏమిటి?

ఇటీవలి కాలంలో చాలామందిలో విటమిన్-బి12 లోపం కనిపిస్తున్న చాలా వ్యాప్తమే. ఇది మాంసం, గడ్డతో ఎక్కువగా దొరుకుతుంది. పాలలోనూ కొద్ది మోతాదులో ఉన్నా అధికంగా మాంసాహారంలో లభించడం వల్ల శాకాహారుల్లో విటమిన్-బి12 లోపం ఎక్కువగా కనిపిస్తుంది. అల్ట్రావైట్ గ్యాస్ట్రయిటిస్, క్రాస్ డిసీజిలాలతో జీర్ణ సంబంధ వ్యాధులతోపాటు కొన్ని రకాల ఆటోఇమ్యూన్ జబ్బుల వల్ల శరీరం బి12ని సరిగ్గా శోషించుకోలేదు. దీనికి సంబంధిత డాక్టర్ల పర్యవేక్షణలో లోపాన్ని సరే చేసుకోవాలి ఉంటుంది. ఇక సాధారణ పరిస్థితుల్లో విటమిన్ బి12 లోపాన్ని అధిగమించాలన్నా సమస్య రాకుండా చూసుకోవాలన్నా సరైన మోతాదులో గుండ్రం, చేపలు, మాంసం, తీసుకుంటూ ఉండాలి. పాల ఉత్పత్తుల్లోనూ

ఇది దొరుకుతుంది. అలాగే విటమిన్ బి12 ఫోస్ఫైడ్ ఆహారాన్ని తినాలి. అల్ట్రావైట్ కోసం వాడే తృణ ధాన్యాలు, ట్రైడ్, న్యూట్రిషన్లలో ఈ తరహాలో ఇది ఫోస్ఫైడ్ రూపంలో దొరుకుతుంది. వృక్ష సంబంధ పదార్థాల నుంచి తీసిన పాలలోనూ ఇది అధిక మోతాదులో ఉంటుంది. సోయా పాలు, బీజ్, బనాణీలు, యోగర్టులాంటి వాటినుంచి కూడా దీన్ని పొందొచ్చు. అన్నిటికన్నా ముఖ్యంగా చర్మంపై విటమిన్ బి12 దొరికే మంచి ఆహార పదార్థం. సస్టి మెంట్ల రూపంలోనూ దీన్ని తీసుకోవచ్చు. మరి అవసరం అనుకున్న సందర్భాల్లో ఇంజెక్షన్ రూపంలోనూ దీన్ని ఇస్తారు. అయితే, అల్ట్రావైట్ అధికంగా తీసుకుంటే శరీరం బి12ని సరిగ్గా శోషించుకోలేదు. మధుమేహాలకూ ఈ సమస్య ఉంటుంది. అందుకే మధ్యపానానికి దూరంగా ఉండి, ఆరోగ్యాన్ని జాగ్రత్తగా చూసుకుంటే బి12 లోపాన్ని అధిగమించడం తేలికవుతుంది.

పుడ్ సైన్స్
మయూరి అశ్వుల
న్యూట్రిషియన్
Mayuri.trudiet@gmail.com

ఎముకల వంకర్లు ఎందుకు?

మా పిల్లవాడి వయసు ఆరు సంవత్సరాలు. కొంచెం నీరసంగా ఉంటున్నాడని డాక్టర్ ను సంప్రదించాం. విటమిన్ డి, టైరామిడ్, రక్త పరీక్షలు చేశారు. ఆ పరీక్షల్లో విటమిన్ డి చాలా తక్కువగా ఉందని తేలింది. విటమిన్-డి, కాలియం థెరపీ ఇచ్చారు. ఆ సమయంలో విటమిన్-డి గురించి తెలుసుకునే క్రమంలో.. పిల్లల్లో ఈ విటమిన్ లోపిస్తే కాళ్ల చేతులు వంకర పోవచ్చని ఒకపోటీ చదివాను. విటమిన్-డి లోపం అంత ప్రమాదకరమా? మా బాలుకు కాళ్ల చేతులు వంకర్లు పోయే ప్రమాదం ఉందా?

విటమిన్-డి లోపం ప్రపంచవ్యాప్తంగా ఉన్న సమస్య. విటమిన్-డి లోపం పిల్లలు, పెద్దల్లో సాధారణంగా కనిపించేది. ఈ విటమిన్ లోపిస్తే ఎముకల్లో కాలియం సాంద్రత తగ్గుతుంది. అందువల్ల ఎముకల పలుతగ్గం కూడా తగ్గుతుంది. ఇక విటమిన్-డి లోపంతోపాటు రక్తంలో కాలియం లోపం కూడా సుదీర్ఘకాలంగా ఉన్నట్లయితే రికెట్స్ వ్యాధి బారినపడతాయి. రికెట్స్ వ్యాధిగ్రస్తల్లో ఎముకలు ఆకారాన్ని కోల్పోతాయి. వంకర్లు పోతాయి. ఆ కష్టణాలు మీ బిడ్డకు లేవు. ఒకవేళ ఉన్నా రికెట్స్ వ్యాధికి చికిత్స ఉంది. విటమిన్-డి ఎముకల్లో కాలియం, ఫాస్ఫరస్ లవణాల సమతుల్యతను కాపాడుతుంది. ఎముకల సరిగా ఎదగడానికి, బలంగా ఉండటానికి విటమిన్-డి

డాక్టర్ విజయానంద్
నియోనెటాలజిస్ట్ అండ్ పీడియాట్రిషియన్
రెయిన్ లో బిల్డ్స్ హాస్పిటల్స్

డెట్ తొనె మార్పు

మంచి ఆహారం తీసుకున్న రోజు మనసూ ప్రశాంతంగా అనిపిస్తుంది. ఇష్టమైన పదార్థం ఆరిగించినప్పుడు తృప్తిగా ఉంటుంది. ఇలా ఏదో ఒక రోజుని కాకుండా, క్రమమేతర డైట్ పాలో అయితే జీవనశైలితోపాటు మానసిక ప్రసరణలోనూ మార్పులు ఉంటాయని న్యూయార్క్ స్టేట్ యూనివర్సిటీ సర్వేలో తేలింది. సాధారణంగా ఒక్కొక్కరికి ఒక్కో విధమైన ఆహారపు అలవాట్లు ఉంటాయి. దానికి తగ్గట్టే వారి డైట్ తయారు చేయాలి. మంచి అనిపించినప్పుడు, వ్యాయామం చేసే వివిధ వయసుల వారి జీవనశైలిని పరిశీలించారు పరిశోధకులు. ముఖ్యంగా యువత మానసిక ఆరోగ్యాన్ని మెరుగుపరుచుకోవడానికి ఆహార నియమాలు పాటించడం, కెఫెన్ తక్కువగా తీసుకోవడంతోపాటు ఫ్యాస్టుఫుడ్ ను దూరంగా ఉంచువ్వాలని తేలింది. మహిళల విషయానికి వస్తే మానసిక ఆరోగ్యం కోసం తమ డైట్ లో పండ్లకు ఎక్కువగా బోటిస్తున్నారని వెల్లడైంది. ఆరోగ్యంపై శ్రద్ధ వహించే యువకులు పాలు, మాంసానికి డైట్ లో బోటిస్తున్నారు. తీసుకున్న ఆహారానికి తగ్గట్టుగా కనరత్తులు చేస్తున్నారు. అయితే, నాణ్యతలేని

ఆహారం తీసుకొని పోషక లోపాలను అనుభవించే వాళ్లు అధికస్థాయిలో మానసిక క్షోభకు గురవుతున్నారని పరిశోధకులు చెబుతున్నారు. కెఫెన్ అధిక వినియోగంతో చాలామంది మానసిక ఆందోళనకు గురవుతున్నారని సర్వేలో తేలింది. ఎక్కువ మోతాదులో కెఫెన్ తీసుకోవడం వల్ల అది శరీరంలో చాలా సమయం పరక ఉండి, నాడీ వ్యవస్థను ఉత్తేజపరుస్తుంది. ఇది ఒత్తిడికి దారి తీస్తుందని, చివరికి ఆందోళన కలిగిస్తుందని సర్వేకారులు చెబుతున్నారు.

పండ్లు: వైద్యులు పీడీ నిర్ధారణ తర్వాత రోగికి తగిన మందులు సూచిస్తారు.

డా॥ ఎన్. శ్రీకాంత్ రాజు
సీనియర్ వాసుల్లర్ అండ్ ఎండ్ వాసుల్లర్ సర్జన్
యశోద హాస్పిటల్స్
హైదరాబాద్

పిల్లల పెంపకం